

Odluka:

PŽ 3073/2013-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 3073/2013-2

ECLI broj: ECLI:HR:VTS:2016:82

Datum odluke: 19.10.2016

Vrsta odluke: Presuda

Vrsta predmeta: Trgovački - drugostupanjski

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Ref. 67 PŽ-3073/2013-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u ime Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Gorane Aralice Martinović, članice vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S. Z., OIB ..., Z., koju zastupa punomoćnik S. T., odvjetnik u O. društvu T., H. i P. iz Z., protiv tuženika S. Z., OIB ..., Z., kojeg zastupa punomoćnik K. K., odvjetnik u O. društvu H. & partneri d.o.o. Z., **radi utvrđenja da je tužiteljica imateljica poslovnog udjela**, odlučujući o tužiteljičinoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1743/10 od 18. srpnja 2012., u sjednici vijeća održanoj 19. listopada 2016.

presudio je

Odbija se tužiteljičina žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1743/10 od 18. srpnja 2012.

Obrazloženje

TS Zagreb

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1743/10 od 18. srpnja 2012. **u točki I. izreke odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tužiteljica imateljica poslovnog udjela trgovačkog društva I. P. d.o.o. Z. nominalnog iznosa od 10.000,00 kn, kao i da je tuženik dužan trpjeti da se tužiteljica kod Trgovačkog suda u Zagrebu upiše kao imateljica poslovnog udjela trgovačkog društva I. P. d.o.o. Zagreb nominalnog iznosa od 10.000,00 kn. U točki II. izreke navedene presude naloženo je tužiteljici naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 6.510,00 kn.**

Protiv ove presude žalbu je podnijela tužiteljica zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud ukinе pobijanu presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju članka 365. stavka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11 - pročišćeni tekst i 25/13) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je pobijana presuda pravilna i na zakonu osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužiteljičin zahtjev za utvrđenje da je imateljica poslovnog udjela u društvu I. P. d.o.o. Zagreb u nominalnom iznosu od 10.000,00 kn i zahtjev da je tuženik dužan trpjeti njen upis kao imateljice navedenog poslovnog udjela kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

suvlasnik društva?!

U obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud je utvrdio kako su stranke bile u braku od 6. siječnja 1979. i da je brak razveden presudom Općinskog građanskog suda u Zagrebu iz 2009. godine. Utvrđeno je i da je društvo I. P. d.o.o. Z. osnovano 22. veljače 2000., da je tuženik jedini osnivač i član društva, kao i da je temeljni kapital u iznosu od 20.000,00 kn uplaćen u cijelosti u novcu što predstavlja jedan temeljni ulog te da je 6. prosinca 2006. izmijenjena izjava o osnivanju društva na način da osnivač drži jedan poslovni udio u nominalnom iznosu od 20.000,00 kn. Nadalje je prvostupanjski sud utvrdio da poslovni udjeli u društvu čine dio imovine člana društva, ali član društva nije vlasnik ni suvlasnik onog što društvo ima, pa je prvostupanjski sud ocijenio da se zbog toga ne može tražiti utvrđenje suvlasništva društva ni da je tužiteljica imateljica poslovnog udjela, nego samo utvrđenje suovlaštenika na poslovnom udjelu. Osim toga, utvrđeno je kako se u ovom slučaju radi o stjecanju prava vlasništva na poslovnim udjelima na temelju zakona odnosno Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 162/98 i 116/03), a na tužiteljici leži teret dokazivanja da je imovina stečena za vrijeme trajanja braka i da je predmetne poslovne udjele tuženik kupio odnosno temeljni ulog uplatio novcem stečenim radom za vrijeme trajanja braka, što nije učinila. U obrazloženju je istaknuto i da je člankom 416. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 137/09, 111/12 i 68/13) koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja tužbe bilo propisano da se poslovni udio, izuzev nasljeđivanjem, može dijeliti samo onda ako je članovima društva društvenim ugovorom dopušteno prenositi dijelove poslovnog udjela, dok u novom aktu društva I. P. d.o.o. Z. u tom smislu nije ništa propisano, pa poslovni udjel nije dopušteno dijeliti, niti to može učiniti sud u parničnom postupku. U odnosu na zahtjev da je tuženik dužan trpjeti da se tužiteljica upiše kod Trgovačkog suda u Zagrebu kao imateljica poslovnog udjela, prvostupanjski sud je obrazložio da trgovački sudovi ne upisuju imatelje poslovnih udjela na temelju zahtjeva treće osobe ni presude suda nego na temelju prijave i popisa članova društva koji uprava društva dostavlja registarskom sudu.

ŽALBA

Tužiteljica u žalbi u bitnome navodi da je odbijajući tužiteljičine dokazne prijedloge za saslušanje stranaka i vještačenje, prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka, jer joj nije dozvolio dokazati tužbenu osnovu. Oспорava utvrđenje prvostupanjskog suda da je društvo I. P. d.o.o. stečeno 2006. godine, nakon faktičnog prekida bračne zajednice jer su stranke poslovno i životno bile vezane sve do 2008. godine. Tužiteljica navodi kako je prije osnivanja društva I. P. d.o.o. Z. imala tri društva kojima je obavljala istovjetnu djelatnost, a novo društvo I. P. d.o.o. je preuzelo sve poslove, klijente, matricu poslovanja i komitente društva S. P. d.o.o., pa se radi o bračnoj stečevini. Ističe kako je odluka o raspoređivanju zajedničke imovine od 29. travnja 2004. ne predstavlja zajednički prijedlog za podjelu bračne stečevine, a osporava utvrđenje prvostupanjskog suda da je tužiteljica dobila u vlasništvo društvo M. K. Z. d.d. Zagreb.

Prvostupanjski sud nije utvrdio da je društvo I. P. d.o.o. osnovano 2006. godine i to nakon faktičnog prekida bračne zajednice, nego da je osnovano 2000. godine. Također, prvostupanjski sud nije utvrdio da su stranke zajedničkom odlukom razdijelile bračnu stečevinu, kao ni da je tužiteljica dobila u vlasništvo društvo M. K. Z. d.d. Zagreb. Stoga su neosnovani i bespredmetni tužiteljičini žalbeni navodi kojim osporava ove činjenice koje prvostupanjski sud nije ni utvrdio.

Pogrešno postavljen tužbeni zahtjev jer ne postoji poslovni udjel nominalnog iznosa 10 000 kuna, već 20 000 kuna!

Nije sporno da u društvu I. P. d.o.o. Zagreb tuženik kao jedini član društva ima jedan poslovni udio u nominalnom iznosu od 20.000,00 kn. S obzirom na tu činjenicu pravilno je prvostupanjski sud tužbeni zahtjev ocijenio neosnovanim. Naime, poslovni udjel u navedenom društvu u nominalnom iznosu od 10.000,00 kn uopće ne postoji, pa sud ne može ni utvrditi da je tužiteljica njegova imateljica.

→ Odredbom članka 417. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima propisano je da ako na poslovnome udjelu ima više ovlaštenika, oni mogu prava iz udjela ostvarivati samo zajedno. Oni solidarno odgovaraju za obveze koje otpadaju na taj udio. Zbog toga je pravilno shvaćanje prvostupanjskog suda kako u slučaju da poslovni udjel predstavlja bračnu stečevinu eventualna posljedica može biti samo da na istom poslovnom udjelu ima više (su)ovlaštenika u smislu navedene odredbe članka 417. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima. Takvo utvrđenje, međutim, tužiteljica nije tražila. Do podjele poslovnog udjela ne dolazi automatizmom, nego odluku o podjeli poslovnog udjela donosi skupština (članak 441. stavak 1. točka 5. Zakona o trgovačkim društvima). Stoga tužiteljica u konkretnom slučaju nije ovlaštena zahtijevati utvrđenje da je imateljica poslovnog udjela u nominalnom iznosu od 10.000,00 kn kao da je poslovni udjel već podijeljen, iako je nesporno da do podjele nije došlo.

Do podjele poslovnog udjela ne dolazi automatizmom (niti odlukom suda) već odlukom skupštine društva! Problem je u tome što je tužiteljica krivo postavila tužbeni zahtjev i nije idnetificirala poslovni udjel kako je potrebno!

Stoga je, pravilnom primjenom odredbe članka 409. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima i članka 417. Zakona o trgovačkim društvima, prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Uzged se napominje kako je člankom 139. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 137/09) brisana odredba članka 416. Zakona o trgovačkim društvima, a taj Zakon je stupio na snagu 1. svibnja 2010. Zbog toga, prvostupanjski sud nije mogao primijeniti zakonsku odredbu koja u vrijeme zaključenja glavne rasprave nije bila na snazi, a koja je propisivala načelnu nedjeljivost poslovnog udjela. Nakon izmjena Zakonom o trgovačkim društvima nije propisano ograničenje za podjelu poslovnog udjela, pa treba načelno uzeti da je podjela poslovnog udjela moguća. Međutim, ovo nepravilno utvrđenje prvostupanjskog suda nije utjecalo na pravilnu ocjenu o neosnovanosti tužbenog zahtjeva.

Isto tako, odluka prvostupanjskog suda o parničnom trošku je pravilna, obrazložena i u skladu s odredbama članka 154. stavak 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku i odredbama Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 74/95 i 57/96, 137/02 i 26/03 - pročišćeni tekst).

Slijedom iznesenog, navodima žalbe tužiteljica nije dovela u sumnju zakonitost i pravilnost pobijane odluke, pa je valjalo na temelju odredbe članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.

U Zagrebu 19. listopada 2016.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
KAMELIJA PARAĆ, v.r.